

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Az egészség a jó ivóviztől függ!

Ismeretes, hogy az emberi szervezet tovább bírja az éhséget, mint a szomjúságot. A test életműködése ugyanis különféle sókat hoz létre a szervezetben, amik a vesén keresztül tisztulnak ki. Ez a tisztulás azonban

kezésének is többnyire az a főoka, hogy bővizű forrás van kézügyben.

Folyók, patakok, tavak nyílt vize azonban nem szolgáltat egészséges, friss ivóvizet. Művelt népek tehát már az őskorban óriási

Gémeskut a Magyar-Alföldön.

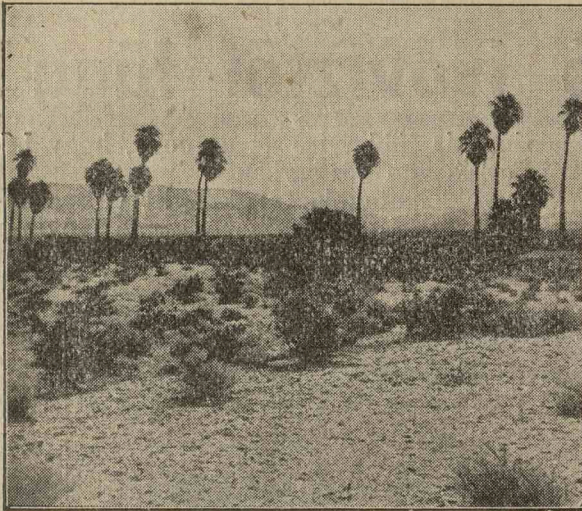
csak akkor történik meg, ha a testben elég folyadék van, ami a sókat feloldja és a szervezetből kivigyé. Ha a folyadék hiányzik, akkor a sók bent maradnak a testben és azt megmérgezik. Ezért van, hogy a víz hiánya sokkal veszedelemesebb az élő szervezetre, mint az étel hiánya.

Az emberi települések tehát olyan helyeken mentek végbe, ahol az élet főfeltételéhez: a vízhez könnyen hozzá lehetett jutni. A nagy városok rendszerint nagy folyók mellett alakultak ki. De a legkisebb falu kelet-

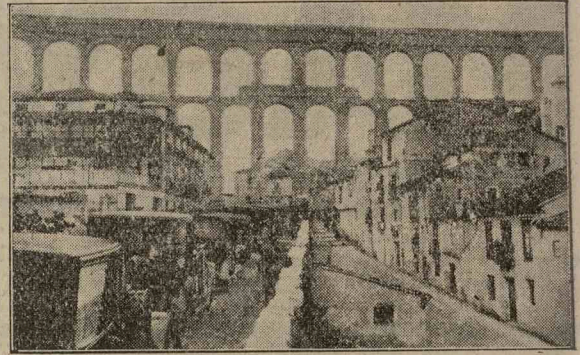
erőfeszítéseket tettek az egészséges vizért. Nagy messziségekből emeletes csatornákon vezették a hegyek tiszta vizét a városokba. Ma a nagy városokat többnyire a közeli folyóknak a föld alatt szétágazó vizével látják el. A föld kavics és homok rétegeiben ugyanis a folyók vize megszűrődik, iszaptól, egészségtelen anyagoktól megtisztul. De mesterségesen is tisztítják a nagy városok ivóvizét. Ma már abban is nemes verseny van a városok között, hogy melyiknek a vízvezetéke szolgáltat egészségesebb ivóvizet.

A mi hegyes-völgyes, erdős országrészünk legtöbb vidékén a faluk tele vannak kitünő vizű kutakkal, a határokon pedig kies hajlásokban friss források buzognak föl a föld mélyéből.

Sajnos, mégsem lehet azt mondani, hogy a mi falvaink népe kifogástalan jó vizet iszik. Igen sok helyen ugyanis a természetnek ingyen való drága ajándékát nem becsülik meg eléggé. Sem az udvarokon levő kutakat, sem az erdei és mezei forrásokat nem tisztítják kellő gondossággal. Nemrégiben egy vegyész megvizsgálta egyik székely falu

Oázis a sivatagban.

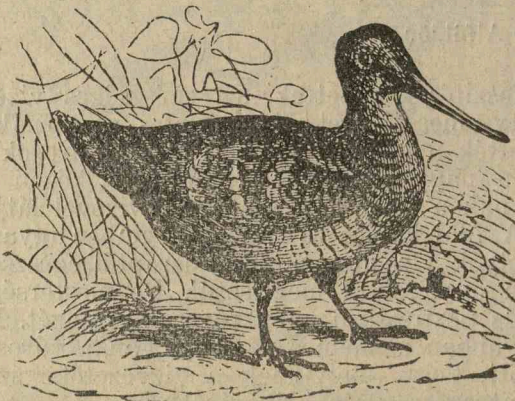
Római vízvezeték Segovia spanyol városban.

kutjainak vizét s szörnyű sok piszkot, mérges anyagokkal fertőzött iszapot talált a kutakban. A mezei források pedig tele voltak a hőmenés útján lerakódott trágyával, utálatos kis esigákkal, férgekkel. Az ilyen kutaknak és forrásoknak vize most is roppant ártalmas az egészségre, hát az idő felmelegedése után, amikor a veszedelmes csirák a rothadás útján még inkább elszaporodnak?

Ennek a szégyenletes állapotnak a megfontolása készítené minket arra, hogy olvasóinkat évről évre a kutak és források tavaszi kitisztítására biztassuk. Mennyi betegség, korai halál maradna el, ha az élet legfontosabb szükségletét: az ivóvizet kellő gondozásban részesítené a verejtékező falusi nép!

Erdei szalonka.

Erdőt-mezőt járó szántó-vető ember miután évi termésének javát megette, alig várja, hogy a hó elmentével a visszaérkező pacsirta madár égnék emelkedve dicsőítse a mindenség urát. A fasudár tetején a fekete rigó, bokrok sűrűjében a hóvirág és kakasmandikó hirdeti a tavasz kezdetét. Tavasz érkezése

azonban csak akkor válik bizonyossá, mikor a mi kedves hosszucsőrű madarunk, a szalonka is megjelenik. Igazi hazája Európa és Ázsia mérsékeltébb égövére szorítkozik. Fészkelő szalonkát nemcsak nálunk, hanem Európa délibb részint is találtak. Általában véve a nagy meleget nem szereti, ezért északon az alacsony vidékeken, délen a magasabb hegyeken fészkel. Párosodásuk a vonulás idejével esik össze. Miután az estcsillag megjelenik s a tavaszi madárdal utolsó hangjai is elnémultak, először éles pisszentés, majd utána sajátos dorombolás, korrogás hallatszik; szárnyas árnyak játszadoxva, enyelegve egymást kergetik alig egy negyedóráig, hogy aztán erdőszélekre vonulva puha földben, érzékeny csőrükkel élmüket a földi gilisztát kitapogathassák. A szalonka izletes csememe számba menő húsa, rejtélyes életmódja vadászatát érdekessé és vonzóvá teszi.

Jajj a megbotránkoztatónak!

Az ünnepek krónikáját nagy szomorúsággal fontolgatjuk. Az egyszeri pap szerint, akiről egyik közelebbi számunkban esett szó: újra hiresedtünk, szomoruan hiresedtünk. Falvainkon s a városokra került falusi véreink között a húsvéti ünnepek folyamán rengeteg véres perpatvar, bicskázódás s mind-ezek következtében csomó haláleset történt. A szégyen és elbusulás az oka, hogy a szomorú hiresedést nem kívánjuk lapunk útján is bővebben tárgyalni.

Valóban nagy okunk van a szégyenkérésre! Hát a mi népünk annyira nem tud uralkodni állati ösztönein, embertelen indulatain? Mi, akiknek eszét, tehetségét az egész világ elismeri, olyan gyöngén állunk jó erkölcsök dolgában?

Olyan sokan vannak közöttünk, akik a leggonoszabb bűnökre, vérontásra, gyilkosságra tudnak vetemedni?

Akik másoknak bántalmazásával saját magukat is könnyű lélekkel kiközösítik a tisztességes emberek társadalmából!

Akik nemcsak a művelt társadalom törvényein, de Isten legfőbb parancsolatán is olyan fitymálva tulteszik magukat! Akikben nem szólal meg a magyar testvéri kötelesség: akkor,

legalább mi ne igyekezzünk testvérünket egészségétől, munkaképességétől s igen sokszor életétől is megfosztani.

Micsoda eltévelyedése népünk lelkének, hogy a gonosztettben, bűnben hősiességet lát s a jóézésű emberek megvetésében büszkeségét találja!

Szülők, népnevelők! Világosítsátok föl a fiatalságot, hogy a rossz hir, amit ők beszélt állapotban elkövetett véres viszálykodásaikkal szereznek, máris rettenetes károkat okozott a magyar becsületnek, sok ajtót bevágott azok előtt a magyarok előtt, akik idegenek közt akartak munkát, kenyeret keresni.

Nekünk, akik kisebb számban élünk más nép uralma alatt: kiváló minőséggel, erénnyel, erkölccsel kell az életharcba belebocsátkoznunk. Különben rajtunk teljesedik a mondás: Jajj a megbotránkoztatónak!...

• Külföld •

Kis-antant tanácskozás. A most Belgrádban megkezdett kisantant tanácskozás sokkal nagyobb jelentőségűnek ígérkezik az eddig tartottnál s ezért élénk érdeklődés kíséri az egész világon. Itt fog ugyanis kiderülni, hogy az olasz jugoszláv barátsági szerződésnek milyen a hatása a kisantant belső viszonyára. A tanácskozás tárgyszorozata természet szerint nem került nyilvánosságra, de újságközlemények alapján jogosan lehet következtetni arra, hogy az említett szerződésen kívül különösen két kérdés fogja foglalkoztatni a tanácskozáson résztvevő államok vezető politikusait. Az egyik kérdés a kis-

antant államainak bekapcsolódása a római szerződésben részes államok: Olaszország, Magyarország és Ausztria gazdasági megállapodásaiba. A másik kérdés pedig a Franciaország által ajánlott katonai egyezmény, amely szerint a kisantant államai kötelezettséget vállalnának egymás katonai megsegítésére, bármelyiküket bárholnán érné támadás. A római egyezménybe való bekapcsolódás nagy lépés volna a Duna-völgyében élő államok békés együttélésére s hogy ezzel a gondolattal komolyan foglalkoznak, azt bizonyítja egyfelől a Hodzsa cseh miniszterelnök és Schusch-nigg osztrák kancellár többszöri tanácskozása s az osztrák kancellár budapesti útja. Jugoszláviában pedig komoly irányzat a

gazdasági együttműködés megvalósítása, hiszen az olasz-jugoszláv barátsági szerződést is részben ezért kötötték meg. Érdekes hír ezzel kapcsolatban, hogy Hodzsa cseh miniszterelnök a múlt héten titokban meglátogatta a Balatonalmádián üdülő Kánya magyar külügyminisztert. Ezt a hírt ugyan nyomban megcáfolták, még pedig magyar részről, de jellemző, a viszonyok változására, hogy ez a hír egyáltalában felmerülhetett.

Ami a katonai egyezmény kérdését illeti, Románia és Csehország már kinyilatkoztatták hajlandóságukat annak megkövetésére, Jugoszlávia azonban csak fenntartásokkal hajlandó erre, ami a csak most megkötött olasz-jugoszláv barátsági szerző-

JÓ SAJTOT CSAK JÓ TEJOLTÓVAL
LEHET KÉSZÍTENI.

A „SCHWEIZI TEJOLTÓ“

nem romlandó, megbízható. — Vigyázzunk a névre!
Gyártja EGGER & Co. R.-T. Vegyészeti gyár CLUJ.

Ugyanott kapható a „Sajtkészítés Kézikönyve“
15 lei előzetes beküldése ellenében.

lésre, valamint a Németország és Jugoszlávia között fennálló jó viszonyra tekintettel természetesen látszik.

Ilyen körülmények között egészen megokolt a belgrádi tanácskozásokot kísérő általános érdeklődés, mert a tanácskozások eredményének nagy befolyása lehet a nemzetközi helyzet alakulására.

Níres döntés a spanyol belháboruban. Döntő sulyu eseménye a múlt héten sem volt ennek a régóta huzódó testvérháborúnak. A jelek azonban arra mutatnak, hogy a felkelő csapatok helyzete megnehezedett. Erre mutat az, hogy Spanyolország afrikai gyarmatán, Marokkóban, nagy kiterjedésű összeesküvést fedeztek fel a nemzeti kormány ellen. Ez annál inkább megdöbbenő, mert eddig éppen Marokkó volt a felkelők legerősebb vára és ember-tartaléka. Ezenkívül a felkelők hadihajói egymásra tartóztatják fel az angol és francia teherhajókat, még pedig ok nélkül. Ezt angol s még inkább francia részről úgy magyarázzák, hogy Franco tábornok így akarja felborítani a semlegeségi megállapodást, hogy segítséget kaphasson Németországból és Olaszországból. Ez az utóbbi két állam ugyanis nyíltan rokonszenvez a spanyol felkelőkkel. Ezek a magyarázatok

nagy elkeseredést keltettek Olaszországban, úgy, hogy az angol-olasz viszony megint nagy mértékben megromlott.

Angol haretéri tudósítók szerint a kormánycsapatok az utóbbi időben sorozatosan több győzelmet arattak s Franco tábornok most egy utolsó nagy támadásra készül Madrid ellen. A tudósítóknak az a véleménye, hogy ha ez a támadás meghiúsul, a spanyol belháboru hamarosan véget érhet.

Zavarok Japánban. Nem forradalomról van szó, hanem csak politikai zavarokról: a császár feloszlatta az országgyűlést és új választásokat rendelt el. Ezt a tényt a katonai párt teljes győzelmenek tekintik. Már többször irtunk arról, hogy a katonai párt elégedetlen volt a polgári kormánnyal, mert az szerinte nem tartotta eléggé szem előtt a nemzeti védelem kérdését. Emiatt az elégedetlenség miatt a télen kormányválság is volt, de úgy látszik, hogy ez az új kormány sem felelt meg a katonai párt kívánságainak. Ha a választások a katonai pártot fogják igazolni, alighanem kenyértörésre kerül a dolog Japán és a Szovjet között, hiszen a katonai párt elsősorban Oroszországgal kíván leszámolni s így a múlt héten nagyon kiéleződött japán-orosz helyzet váratlan megenyhülése sem lesz tartós.

Amerikai hadgyakorlat. Az amerikai hajóhad a tavasz folyamán óriási méretű hadgyakorlatot fog tartani a Csendes-óceánon, vagyis Japán szomszédságában. Valószínűleg meg akarja mutatni hajóhadát Japánnak egész félelmetes nagyságában. A hadihajókat erős repülőraj fogja kísérni s a hadgyakorlatok alapja a Japán és Amerika között fekvő Hawaji szigeteken lesz.

Királyi látogatás Budapesten. Viktor Emánuel olasz király és felesége a tavasz folyamán fogják visszaadni Budapesten a magyar kormányzói pár őszi látogatását. A magyar főváros máris lázasan készülődik a fejedelmi látogatásra, amelyet páratlan fényességgel akarnak megrendezni, hogy méltó legyen a római gyönyörű fogadtatáshoz.

Az olasz királyi pár Jugoszlávián keresztül fog Budapestre utazni. Az olasz-jugoszláv barátsági szerződés megkötése után a jugoszláv határon is pazar fényű fogadtatásban lesz részük.

Br. Wlassics Gyula halála. Március hó 30. napján, élte 85-ik évében meghalt Budapesten báró Wlassics Gyula. Fiaitól került egyetemi tanári katedrara s onnan a politika mezéjére, mint a régi szabadelvű párt tagja. Rövidesen közoktatásügyi miniszter lett a báró Bánffy Dezső kormányában s elsősorban ő rendezte a Magyarország ezeréves fennállása alkalmából tartott ünnepeket. Később a magyar közigazgatási bíróság elnöke lett s közel harminc évi működése alatt páratlan tekintélyre emelte a magyar közjogi bíróságot. 1933-ban lépett nyugdíjba s azóta családjának él

A legújabb járványos-betegség.

Egyik falucskában nagy esemény történt. Látogatóba érkezett egy odavalósi „uri” hölgy, akiről nagy ideje még közeli rokonai sem hallottak hirt.

Szülőföldjéről átalvetővel, igénytelen, szöttek ruhájában indult el s évek mulva csatos bőrönddel, kiöltözve került vissza.

Az ismerősök köréje gyűltek s vékaszámra való kérdésekkel ostromolták. Hogy hol volt ennyi ideig, mivel járt, mivel jött, mit látott, — ahogy ez ilyen nevezetes alkalmkor bevett szokás.

De megpróbálom leírni, hogy a tüzhelylátogató „kisasszony”-nak diadalmas bevonulása alkalmával milyen volt a külseje.

Valamikor két ágba font gyönyörű haja szinte tövig volt lenyirva és hullámosan kisütve; dús szemöldökét szálankint tépette ki s azt keskeny, hazug fekete vonallal pótolta. Arcát szivárványszínűre festette s ajkát égőpirosra mázolta, körmei pedig rózsás árnyalatban kevélykedtek. Testét a legújabb szabású pókhálóöltöny próbálta elfedni, láb-szárán megfeszült az áttetsző harisnya s lábujjait kalodába szorította a két számmal kisebb, tíz centiméter magas sarokkal ékeskedő cipő. Egész alakja kocsnyaszerű reszketésben vonaglott, de a hidegtől kék foltokat eltakarta a vastag „vakolat”.

Tudjátok-e kedves falusi lányaim, hogy mi jutott eszembe, mikor megláttam ezt a kikészített madárijesztőt? — A hívságos esóka meséje, aki az elhullatott pávatollakkal ékesítette fel magát s a pávák közé vegyült, de azok felismerték a csaló jövevényt és kiverték maguk közül; a csókák pedig nem fogadták vissza, mert többnek akart látszani, mint ami volt.

Édes véreim! figyeljete a szómra és ne cselekedjete képpen, mert ez rossz példa, pusztító példa. Az ilyen falusi lány elindul hazulról bő eszímával és szorosra kötött szep-lőtelnéssel, hogy haza érkezzék szűk cipővel és tág lelkiismerettel. Mert az uri ruhát nem adják ingyen, az sokba kerül, akárhányszor e világon a legdrágábbba, a — beesületbe.

Aldott emlékü édesanyám parasztlányból lett tanítóné, de magasabb rangja egész életén keresztül nem tudta rávenni arra, hogy megváljon falusi viseletétől. Azért mégis ta-

nitóné volt és a templomban külön széke volt (s az a díszpad soha egy vasárnapon sem volt üres) és a faluban megkülönböztetett tiszteletet adtak neki.

Ami ősanyáitoknak ki tudja, hány száz esztendőn keresztül jó volt, az éppen csak ma és éppen csak nektek volna alkalmatlan? So-hase feledjéte el drága leányaim, hogy aki a ruháját könnyű szívvvel cseréli ki, az a hitén, beesületén is könnyelmű lélekkel ad föl. Maradjatok hát a régi, egyszerű és szép ruházat mellett, mely tartós és olcsó, mert a keze-tek munkája.

Meglehet, hogy valaki közületek azt veti ellen, hogy nem elég díszes, de azon is segíthettek. Figyeljéte meg a „Magyar Nép” példányait. Csaknem minden számban olyan pompás díszítő mintákat hoz, hogyha azokat kivarrijátok ruháitokon, még a király Öfelsége is megcsodálja.

A másik intésem még komolyabb, mert nagyobb veszedelem megérzéséből fakad s a kendőzésre vonatkozik.

Az ember nem versenyezhet az Uristennel. Amilyen arcot, termetet az Alkotó kinek-kinek rendelt, annál különbet ember nem teremthet, akkor sem, ha az egész háza szépítőszerral van tele. Ha egy szilváról, vagy barackról letörlöd a hamvasságot, azt semmiféle emberi tudománnyal vissza nem varázsolhatod. Gondolja meg minden lány és leányecske, hogy a férfiak nagyon is jól látják arcukon: mi az igazi, természetes és mi az, amit rákentek.

Fájdalom: itt-ott már a falukba is beszivárogtak az arckenőcsök, areporok és egyéb divatos segédeszközök. Vigyázzatok gyermekeim, mert a divat rosszabb a háborunál, több pénzbe kerül, mint a fegyverkezés és tetemesebb kárt okoz, mint a ragályos nyavalya. Dobjátok ki a ládatok fenekén titkon rejtetett dobozokat és téglyeket, ezeket a förtelmes tanácsadókat és kerítőket. Van nektek ezeknél sokkal olcsóbb és áldottabb és hathatósabb szépítőszerek: a jó levegő, a szorgalmas munka és a friss viz. Ezek a szerek nemcsak a testet szépítik meg, hanem épségben tartják a lelket is.

Az ősi ruha — tisztesség; az ősi erkölcs — tisztaság.

Belpolitikai hírek

Szigoru intézkedéssel biztosítják a rendet. A belügyminiszter a rendfenntartó intézkedések szigorú alkalmazása és az intézkedéseknek a büntető törvénykönyvvel való összhangba hozatala céljából szigorú rendeleteket intézett a prefektusokhoz és a rendfenntartó hatóságokhoz. A rendelet szerint minden kommunista alakulatot meg kell szüntetni. A hatóságok nem adhatnak engedélyt futcai tüntetésekre és istentiszteletekkel kapcsolatos, a törvény által elő nem írt eskütételekre. A román nemzeti zászlókra egyetlen politikai párt jelenlétét sem szabad alkalmazni. A belügyminiszter rendelete szigorúan megtiltja a politikai pártok katonai jellegű felvonulásait. Intézkedik a miniszterium a politikai pártok és alakulatok építkezéseiről. Elrendeli a hatóságoknak, ügyeljenek, hogy az ilyen építkezések ne történjenek magánépítkezés ürügye alatt. A belügyminiszter különös hangsúllyal rendeli el, hogy a politikai izgatásokban résztvevő lelkészeket és tanítókat meg kell büntetni. A miniszter közli rendeletében, hogy a hadseregnek és a csendőrségnek a rend fenntartásában együtt kell működnie. Minthogy a múltban voltak esetek, mikor a hatóság rendfenntartó erejével szemben a tüntetők győztek, ezután nem engedélyezett felvonulások és tüntetések esetében a rendes karhatalmi készültségeken kívül lövésosztag is kivonul. A lövészek a tüntetőktől száz méternyire sorakoznak fel. Ha a hatóságok felszólítására a tüntetők nem engedelmessékednek, azonnal megtorló intézkedéseket kell alkalmazni, és a rendet a lehető legkevesebb

áldozattal helyre kell állítani. A belügyminiszter rendelete mutatja, hogy a kormány minden eszközzel el van szánva az ország rendjének biztosítására.

Bizonytalanság a nemzeti pártban. A nemzeti pártban uralkodó ellentétek újabb forduloponthoz jutottak. A párt tagjai között az ellentétek annyira kiélesedtek, hogy számolni kell a párt vezetésében bekövetkező változással. Állítólag most már Mihalache akar visszavonulni a politikai tevékenység téről és ez esetben Maniu venné át a párt vezetését.

Averescu marsall tanácskozással. Averescu marsall száznegy volt minisztert tanácskozásra hívott meg. Averescu a volt kormányférfiakkal meg akarja vitatni, hogy mi módon lehetne megoldani a feszült belpolitikai helyzetet? Averescu tanácskozássaihoz nagy reményeket fűznek, remélik, hogy a pártok közötti ellentétek elsimulnak.

A Magyar Párt megfeleltette Mures-megye költségvetését. Mures-megye választott tanácsának tavaszi közgyűlésén megszavazták Ósmaros-szék költségvetését is. Tekintettel arra, hogy az ősrégi székely vagyonszövetség jövedelmét a társtulajdonos községek között nem osztották szét arányosan, az Országos Magyar Párt megyei tagozatának nevében dr. György József, dr. Rozsnyai György, Kornhoffer Vilmos és Barabásy Béla úgy is mint a vagyonszövetség részbirtokosai a költségvetést megfeleltették. A felelősök kéri, hogy változtassák meg a megyei tanács közgyűlésén hozott határozatot és a közvagyon jövedelmét a társtulajdonos községek között arányosan, illetőleg jogszerint osszák szét.

• Hírek •

Fehér husvét. Ciuc megyében és Transzilvánia keleti részének magasabb hegyein nagypénteken havazás volt. A hó husvétra sem ment el s így valóra vált a szó-kás, hogy a fekete karácsony után fehér husvét következik.

A pápa teljesen meggyógyult. XI. Pius pápa súlyos betegségéből teljesen meggyógyult. Április hónap elejétől kezdve a Szent-anya rendes munkarendjét pontosan betartja. Megint fogad és napról-napra a zarándokok ez-reit áldja meg.

Tizenkilenc millió lakosa van Romániának. A statisztikai hivatal kimutatása szerint Romániának tizenkilenc millió száz-ezer lakosa van. A kimutatások szerint az ujszülöttek száma csökkenőben van, azonban ezt kiegyensúlyozza, hogy a halálo-zások száma is csökkent.

Nem engedték a husvét haj-nalozást. A székelyeknél divat-ban levő husvét hajnalozás a kereszténység végleges diadalá-nak győzelmét jelképezi. A szé-kelyek husvét hajnalát ősi ver-sek elmondásával ünneplik meg. Nehány év óta a rendfenntartó hatóságok nem engedélyezik a husvét hajnalozás megtartását. A szép szokást a székelyek ebben az évben sem tartották meg.

Egységes tervet dolgoznak ki légitámadás esetére. A belügy-minisztériumban egységes terv készítésén fáradoznak, amelyet légi támadások esetén az egész ország területén alkalmaznának. A tervet készítő bizottságnak részt vesznek a belügyi, légügyi és tengerészeti minisztériumok képviselői.

Ötven évig presbiter . . .

Felemelő ünnepség keretében ülték meg husvét harmadnapján I. G. Duca városban Györffy Pál, református presbiter egyházi szolgálatának félszázados jubileumát. Az ünnepségen résztvett Vásárhelyi János református püspök feleségével együtt, az egyházmegye összes papjai, az összes presbitériumok kiküldöttei, továbbá a helyi és vidéki hívek nagy serege. Györffy Pál 50 esztendőn át szolgálta egyfolytában egyházát, mint hűséges presbiter. Munkásságának értékét, egyházához való hűségét mindennél jobban jellemzi, hogy sohasem választották ki a presbitériumból.

A délelőtti istentiszteleten Vásárhelyi János püspök felemelő beszédben méltatta az ünnep jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy az ünnep ímli a társadalmat az érdeemes öregek megbecsülésére. Másfelől kifejezője az ünnep annak, hogy az egyház szereti és megbecsüli a földművelő népet, amely templomait és iskoláit fenntartja. Az istentisztelet végzetével Vásárhelyi püspök a különböző egyházi testületek nevében az egyházkerület részéről szép Bibliát adott át az ünneplőnek. Az egyházmegye részéről Sebessy János főgondnok, az egyházközség részéről Gyárjás Pál főgondnok üdvözölték a templomban tartott diszközgyűlésen Györffy Pált. Gyárjás Pál főgondnok az ünneplőnek szép emléklapot nyújtott át, majd Nagy Lajos esperes a presbiter hivatásáról tartott mély hatású előadást.

Az istentisztelet és diszközgyűlés után Vásárhelyi János fogadta az egyházi és világi küldöttségeket, majd 300 személyes közebed következett. Délután

Gyárjás Pálné vezetése alatt a Nőszövetség tartott gyűlést. Gyárjásné üdvözölte a püspököt, mint aki először vett részt ilyen gyűlésen. Az üdvözlésre Vásárhelyi Jánosné szép beszédben válaszolt. A Nőszövetség ülését Olajos László és Márk Mihály lelkészek előadásai után Vásárhelyi János püspök szavai zárták be. Az ünnepségek sorozatát este templomi ünnepély fejezte be, melyen Nagy Sára szép szavalata és Valády György lelkész szépen előadott éneke után Vásárhelyi János püspök tartott előadást. A püspök előadásának címe: „A szenvedés titka“ volt.

Ezen az ünnepségen is több száz főnyi közönség vett részt, nemcsak a helybeli és református hívek közül, hanem vidékről és más felekezetek köréből is.

Györffy Pál egyszerű, de nemes életű presbiter ünneplése áttörte azokat a kereteket, amelyek egy ember ünneplését szokták elhatárolni. Egész vidéknek vált felemelő ünnepévé és különös hangsúlyt adott az ünnepnek, hogy azon Vásárhelyi János püspök feleségével együtt résztvett.

Nagy tűzvész pusztított egy Cluj-megyei községben. Panti-ceu községben hat román földműves háza égett le. A csendőrség megállapította, hogy Rusu Vasile gazdálkodó házára bosszúból égő csóvát dobtak és ez okozta a tüzet. A gyújtogató személyazonosságát a csendőrség nem tudta megállapítani.

Telepítés Magyarországon. A magyar kormány megvásárolta Habsburg Albert főherceg birtokát. A birtokon a magyar kormány nagyarányú telepítést fog végrehajtani.

Szabó garage R. T.

Cluj, Cal. Regele C: rol No. 51.

Speciális motor és traktor javító-műhelyei:

Henger és főtengely köszörülés. Dugattyúk, csapágyak-szelepek stb.

Vas- és fémöntöde:

Gépöntvények minden szilárdságra. — Speciálöntvények malmok részére. — Magas szilárdságu bronzok.

Kérjen szükségele előtt okvetlen árajánlatot.

Szerencsétlenség a vasut építésnél. Dorna-Vatra közelében súlyos szerencsétlenség történt a vasuti vonal építésénél. A Bucaresti-i második utászvezred több katonája sziklarobbantást végzett. Egy robbantás alkalmával a robbanó szer hamarabb robbant, mint számították és a szerte repülő szikladarabok hat katonát megöltek. A halottakon kívül tizenöt katona súlyosan megsebesült.

Haláleset borzfüstölés közben. Caransebes közelében, Borlova község határán Dragalina Romolus és Gorau János borzlyukat találtak. A borz családot füstöléssel akarták a lyukból kihuzni. A lyuk szájába szalmát helyeztek és meggyújtották. Minthogy a borzok nem jelentek meg, ők maguk is bebujtak a nyílásba, hogy az állatokat kihuzzák. A lyukban mérges füstgázak voltak és ezektől a két ember megfulladt.

A „Magyar Duse“ külföldi sikerei. Nagy Izabella a „Magyar Duse“ külföldi sikereiről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöt a *Déli* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Április 20-tól lehet kedvezménnyel a budapesti vásárra utazni.

A napokban jelent meg a Miniszterul Industrie si Comertului rendelete, amely utazási kedvezményt biztosít mindazoknak, akik Románia területéről utaznak a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatására. A 72.145-1936. szám alatt kibocsátott rendelkezés szerint az április 30.-tól május 10.-ig megtartandó Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói, a vásárról történő visszautazásnál 50 százalékos vasuti jegykedvezményben részesülnek, ha ugyanazon a kocsiosztályon, ugyanakkora távolságra és ugyanazon a vonalon utaznak visszafelé, mint amelyen utjukat Budapest felé tették.

Az április 30.-án megnyíló budapesti árumintavásáron járt közönség ezt a visszautazási kedvezményt április 30.-tól május 20.-ig veheti igénybe, ha a visszautazásnál a vásárigazolványon kívül felmutatja a Budapestre szóló utazásra váltott teljesáru jegyet is. A visszautazási kedvezményt azonban csak azok vehetik igénybe, akik a Budapestre való utazást legkorábban április 20.-án kezdték meg, vagyis akiknek elutazási jegye április 20. és május 10. közötti időből származik. Aki tehát április 20. és május 10. között utazik Budapestre és a vásárigazolványt, valamint az odautazásra szóló jegyet fel tudja mutatni, az a visszautazásnál ezek ellenében április 30.-tól május 20.-ig 50

százalékos vasuti jegykedvezményben részesül a C. F. R. vonalain.

A kedvezmény a személyvonat I., II. és III. osztályán érvényes. Gyorsvonat használata esetén a gyorsvonati pótlék teljes egészében megfizendő a visszautazásnál is. Aki RAPID-vonaton utazik, a Budapest felé való utazásnál megváltja ezenkívül a „hely-jegyet“ is. Visszafelé utaztukban direkt kocsit használata esetén ezek az utasok az utlevél, a vásárigazolvány és a felutazásnál használt jegyek felmutatása ellenében felvannak mentve a RAPID-vonatonál egyébként szükséges helyjegyek megfizetése alól. A miniszterium és a C. F. R. kereskedelmi igazgatóságának rendelkezése szerint a fenti kedvezményt igénybevevő vásárlátogató közönség Románia területén utazását nem szakíthatja meg.

Itt említjük meg, hogy a magyar államvasutak a vásárigazolvánnyal érkező közönségnek úgy az oda-, mint a visszautazásra 50 százalékos vasuti jegykedvezményt nyújtanak, amely az odautazásra április 20.-tól május 10.-ig, a visszautazásra pedig április 30.-tól május 20.-ig érvényes. A kedvezmény igénybevételéhez szükséges vásárigazolványok az Európa utazási iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda összes fiókjainál egyenként 120 lejért már beszerezhetők.

Világosoda a Dunántulon. Nyolcas ikeknek adott életet egy dunántúli hentesmester felesége. Erről az érdekes és mulatságos csattanóval végződő eseményről közöl érdekes illusztrációval cikket a *Tolnai Világlapja* új száma, amely gazdag tartalommal és nagy terjedelemben most jelent meg. További cikkek: Látható az elektromosság, Titokzatos élet a tojásban, Az örök fiatalság szélhámosai, A pesti gangszterek rejtélyes élete, Az egyiptomi szfinx évezredes titka, stb.

Elütött a vonat egy autóbusszt. Bucuresti közelében a Constantai vonat elütött egy katonai autóbusszt. Három katona meghalt és többen megsebesültek. A szerencsétlenséget az okozta, hogy az utkereszteződésnél nem volt sorompó.

Nem szabad Transsylvania-ban magyar labdarugó csapatoknak játszani. A testezés terén létrejött román-magyar béke rövid életű volt. Hir szerint a román hatóságok Transsylvania területéről ki fogják tiltani a magyarországi csapatokat.

Német nyelvű prédikáció Foeni-ben. Foeni község római katolikus egyházközségének vezetőségéhez rendelet érkezett, amelyben a püspökség elrendeli, hogy minden második vasárnap a templomban németnyelvű prédikációt tartsanak. A hívek körében a rendelet nagy elégedetlenséget keltett, mert csak magyarul tudnak.

Korcsmai mulatságból fogház. Bőjthe Ignác, Mihaileni-i gazdálkodó egy korcsmában iddoggált társaival. Iddogálás közben külpolitikai kérdésekről is beszéltek. Bőjthét fejentették és bíróság elé idézték. Bőjthe nem jelent meg a tárgyaláson, így távollétében ítékeztek felette. Egyévi fogházra és 2000 lej pénzbüntetésre ítélték.

Cséplőgépvevők!

Ne vegyenek drága pénzen ócska gépeket, amikor rendkívül olcsó árak mellett 1937-es típusu, modern, háromtiszítós, vasrámás, golyoscsapágyas 70, 820, 930, 1070 mm. stb. cséplőket kaphatja nálunk. Dombos vidékekre szállítunk egészen újrendszerű könnyen szállítható, tökéletes tisztítású csekély hajtóerő mellett igen nagyteljesítményű

„Breitdrescher“

cséplőket versenyen kívüli árak mellett. Kérjen ajánlatot!

Gépkereskedelmi R.-T., Cluj, Calea Traian 33.

Felmentették az izgatással vádolt református lelkészt. Sas Kálmán Valea lui Mihai-i lelkész ellen a csendőrség feljelentésére izgatás címén eljárást indítottak. Sas Kálmán a vádirat szerint még Tileagdi lelkész korában a szabadban tartott istentiszteletet és azon állítólag a szegényeket a vagyonos osztály ellen izgatta. A csendőrség két cigányt állított elé, hogy a vád mellett tanuskodjanak. A tárgyaláson Sas Kálmán kérte Stepanica, Tileagd-i főszolgabíró kihallgatását. A főszolgabíró vallomása alapján bizonyítékok hiányában Sas Kálmán református lelkészt felmentették.

Vasúti szerencsétlenség Franciaországban. Franciaországban egy gyorsvonat négy kocsija az áradás által megrongált vasúti pályán kisiklott. A szerencsétlenség alkalmával három utas meghalt, hatvan megsebesült.

Új rendfőnök. Az Oradea-i premontrai rend főnökének Romániából történt kiutasítása következtében a rend új főnököt választott. A választást Fiedler István, megyéspüspök vezette le. Az ünnepélyes keretek között megejtett választás alkalmával Szilágyi M. Dózsát választották rendfőnökké. A választás után a rend tagjai fontos tanácskozást tartottak a Ghibu egyetemi tanár támadásainak kivédésére. A rend elhatározta, hogy az ingatlanai-val kapcsolatos átirásokat megfellebbezi.

Kéthónapi fogház a végrehajtó bántalmazásáért. Glaschy Anna és leánya Sangu községben megverték a házukban foglalt adóvégrehajtót. A harcias nők ügyében az aradi törvényszék marasztaló ítéletet hozott. Glaschy Annát kéthónapi, leányát egy hónapi fogházbüntetéssel sújtották.

Elítélték a hamis jegyzőkönyvet készítő erdőőrt. Arothau Constantin Catacuja-i erdőőrt bíróság elé állították, mert Kone Antal gazdálkodó ellen hamis jegyzőkönyvet vett fel. A tárgyaláson kiderült, hogy az erdőőr több ízben követett el hasonló bűncselekményt. A bíróság a bűnöst kétévi fogházbüntetéssel és 2000 lej pénzbüntetéssel sújtotta.

Eltörlik Angliában a botbüntetést. Angliában fiatalok bűnösök megfenyítésére évszázadok óta alkalmazzák a botbüntetést. Hir szerint a botbüntetés ellen társadalmi mozgalomba kezdenek az angolok. A mozgalomhoz csatlakoztak a hatóságok is. Így valószínű, hogy Angliában eltörlik a fiatalokkal szemben alkalmazott botbüntetést.

Csehszlovákiában gyártják a hamis husz lejeseket. Sighet és Satumare környékét hamis husz lejesekkel árasztották el. A hatóságok megállapították, hogy a hamispénzt csempész uton Csehszlovákiából hozták Romániába.

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 30-tól május 10-ig.

50%-os utazási kedvezmény

Vizummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 leiért, valamint díjlan felvilágosítás kapható az Európa utazás irodás a **Wagons Lits-Cook** iroda összes fiókjainál és „**ECONOMIA**” Cluj, Piața Unirei No. 23.

Árvizveszedelem Csehszlovákiában. Husvét hetében Csehszlovákia területén nagy esőzések voltak. Az esőzések következtében a Duna, a Garam és több kisebb folyó kiáradtak. Az áradás nagyon sok kárt csinált és emberéleteket is kioltott.

LOTERIA DE STAT

Legyenek előrelátók!

a 13-ik SORSJÁTÉK

lehetőséget nyújt Önöknek

48 nyereményre 1 milliótól 6 millió Leire

Stessenek megújítani SORSJEGYEIKET az 1937. április 15-iki

huzásra.

Milyen gyógynövényeket gyűjtsünk az idén?

1. A kökény.

Transilvania egyik legjobban elterjedt gyomcserjéje, amely utak, patakok, árkok, de leginkább az erdők szélein és a rosszul kezelt legelőkön mindenütt található. A kökény cserje 2—3 méter magas szétágazó ágas-bogas koronájú, az ágak végei szuros tövisbe végződnek. Április hónapban virágozik, amikor az egész cserje szép fehér ruhába öltözik.

A gyógyárú kereskedelemben eddig csak a kökény virágát keresték, de ujabban a megszállt termése is nagy cikk lett és évenként sok vagonnal visznek Amerikába.

A kökény virága flores acaciae germanicae néven ismeretes a gyógynövény kereskedelemben. Nagyon keresett cikk, bármennyit el lehet helyezni belőle.

A kökény virágát csak száraz időben, a harmat felszáradása után szedjük. Szedésre olyan kosarat, vagy ládácskát használunk, amit vékony kötéllel a nyakunkba, illetve vállunkra tudunk erősíteni, mert így a szabadon maradt kezeinkkel gyorsan tudunk dolgozni. A belkezünkkel megfogjuk a kökény ágacsáját és a kosár felé tartva, a jobb

Kökény.

kézvel lehuzzuk az ágacsán levő összes virágot. Egy kis gyakorlattal elég gyorsan megy a munka. Egy ügyes 14 éves gyermek egy nap alatt 3 kiló nyers virágot tud így lefejtetni. 6 kiló nyers virágból lesz 1 kiló száraz áru, amelynek az ára 50 lei, így egy gyermek 25 leit kereshet naponta.

A kökényvirágból csak akkor lesz értékes, szép világos, kellemes keserűmandula szagu áru, ha szedéskor nem gyümöszöljük zsákba, hogy összetörjön és összelepedjen, hanem kosarakba szedve este azonnal vékony rétegbe ujnvi vastagon papírra kitergetjük és egy pár napon át naponta egyszer megforgatjuk. A szedéstől számítva körülbelül 2—3 hét múlva, amikor már tökéletesen megszáradt a kökényvirág, papírral bélelt ládába tesszük és száraz, szellős helyen raktározzuk elszállításig. Szállításkor zsákba nyomkodhatjuk és úgy szállítjuk, mert így olcsóbb lesz a fuvar.

A fekete vagy penészes áru értéktelen, az ilyent nem szabad elküldeni, mert a vevő azt ugysem használhatja, egy banit sem fog küldeni érte.

A kökényvirágot vértisztító teának használják. Egy fél deka szárított kökényvirágból egy fél liter vízzel készített főzetet megsűrjük, mézzel vagy cukorral megédesítjük és ebből adunk a vértisztításra szoruló betegnek naponta 2 teás csészével. A kökényvirágnak enyhe hashajtó és vizelethajtó hatása van.

Szeptember végén, október elején a megérett szép kék kökénytermést szedjük kosarakba, vigyük haza és szárítsuk meg napon, padláson, aszalókon vagy kemencében. A kemencében szárított kökény sokszor hamus, ami kerülendő, mert az áru értékét nagyon rontja, ugyanugy az égett hójagos szemek sem kívánatosak. Aszalás után a kökényt még 4—5 napra szellős padlásra kell kiteríteni utószáradás végett és csak azután kell zsákokba csomagolni és szellős helyen raktározni.

3 kiló nyers kökényből lesz egy kiló száraz áru, aminek ára 5—6 lei. Egy gyermek naponta 30 kiló nyers kökényt könnyen leszed.

A kökénytermést csak akkor aszaljuk, ha arra a felvevő piac megvan! Erről az ősz elején idejében értesíteni fogom kedves olvasóinkat.

2. A tavaszi hérics.

Egyes helyeken sárga kökörcsin, más helyen ördög szem néven ismeretes mérges gyógynövény, mely 15—25 centiméter nagyságra megnő, többnyire elágazó száru és apróra szeldelt levélzetű. Nagy sárga virágai 6—7 centiméter átméretűek 10—20 db. szirmoslevéllel. Hegyes, dombos vidékek legelőit és rétjeit szereti, de előfordul a síkságokon is. Április-május hónapban virágzik.

Az egész földfeletti virágos részt kell begyűjteni, gyökérrész mentesen, (ami a gyógynövény-kereskedelemben herba Adonidis néven ismeretes). Sohase tépjük kézzel a növényt, hanem késsel levágva szedjük.

Kosarakba szedjük a héricset, mert zsákban összetörik és még aznap terítsük el 1—2 centi vékonyan a padlásra. Egy párszor forgassuk meg, mert így hamarabb és szebben szárad. Csak árnyékos helyen szárítható, mert a napsugár kiszívja a színét és átváltoztatja a benne levő hatóanyagot. Tekintettel a szár nagyobb nedvesség tartalmára, 14—20 nap alatt szárad ki tökéletesen. Szárítása addig tart, míg a szárok könnyen törhetőkké, a levelek meg morzsolhatókká válnak. Ekkor zsákba kell rakni, mezitlábbal megnyomkodva, hogy ne törjön, majd a zsákot szellős, száraz helyen kell raktározni.

Tekintettel arra, hogy a tavaszi hérics

Tavaszi hérics.

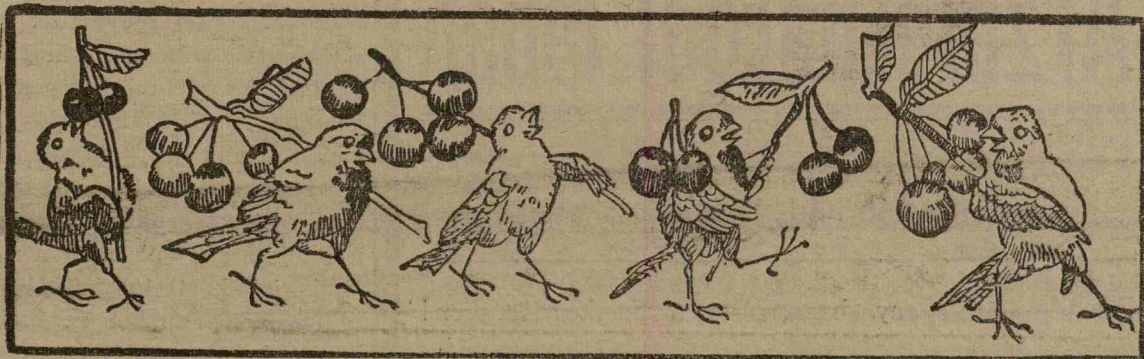
mérges növény, a szedésénél a mérges növényeket megillető óvatossággal járjunk el.

A héricset a szív baj elleni orvosságok készítésére használják, de mivel mérges anyagot tartalmaz, házi orvosságul nem szabad felhasználni, mert avatatlan egyén könnyen halált okozhat vele.

5 kiló nyers növényből lesz egy kiló száraz áru, melynek ára 7—8 lei. Eléggké keresett a szépen szárított hérics. Egy gyermek, ott, ahol bőven terem a hérics, naponta könnyüszszerrel leszed 30 kiló nyers növényt, így szedése kifizeti magát.

Vizesen szedett, megfeketedett, penészes árut dobjunk el, nehogy drága fuvert fizessünk érte, mert a kereskedő ugysem veszi át csak a szép sárga virágu zöldlevelű növényt.

Bodor Kálmán.

Védekezés a kártevők ellen.

Ahol téli permetezés nem történt, a hernyók keledezní kezdenek és rágásaikat az első zöld hajtásokon mohó falánksággal megkezdik, úgyhogy néha már tavasszal olyan kopasz a gyümölcsfa, mintha a tél hidege tette volna azzá.

Rügyfakadás után lépnek fel alma, körte, szilva és cseresznyefáinkon a különféle hernyók (araszó, galagonya, stb.), de a varasodás néven ismert gombabetegség és cseresznyefáknál a levéllikasztó gomba is már megjelenik.

Sikerrel védekezhetünk fáink eme veszedelmes kártevői ellen, ha jól (kódszerűen) szóró hátpermetezőgéppel, az első zöld hajtásokat a következő permetlével megpermetezzük:

100 liter vízben $\frac{1}{2}$ kg. Arzola, 1 kg. rézgálic és 1 kg. oltottmész.

Ez utóbbi két anyag keverékét közismerten bordói lének nevezzük. Kösünk fáink törzsére Hiberna hernyóenyvvel bekent papírokat (csak erre való papír alkalmas e célra). A helyet ahova a papír kerül, helyes dolog előzetesen, tapadó, nedves agyaggal kísimitani és a papírt az így előkészített sima helyre alkalmazni, mert akkor, alatta sem hangya, sem más kártevő át nem bujhat.

Permetezés és enygyűrés után alaposan és többször rázzuk meg alma és körtefáink minden ágát, hogy a veszedelmes rügyfűrő és bimbólikasztó bogár lehulljon.

F. A.

Németországban kukorica lisztet vegyitnek a buzakenyérhez.

A német birodalom önellátási tervének megvalósítását következő szigorúsággal hajtják keresztül. Arra való tekintettel, hogy Németországban a buza-készletek megapadtak és külföldről nagyon sok drága búzát kell beszállítani, azzal egyensúlyozzák a kenyér árának megdrágulását, hogy a buza lisztet kukorica lisztet vegyitnek. A kukorica liszt sokkal olcsóbb, mint a buza liszt és a német intézetek vizsgálatai szerint 7 százalék kukorica lisztnek a buza lisztet való vegyítése a kenyér minőségén és tápértékén nem ront. A rendelet, amely elrendeli a buza lisztnek kukorica lisztet való vegyítését, március 15-én kelt és határozatlan időre szól. Általában azt tartják, hogy csak nyárig marad érvényben, amikor az új buza piacra fog kerülni és a világpiaci árak megolcsulnak. A hírek szerint a egyes lisztből készült kenyér a fogyasztóközönséget mindenben

kielégíti. Emelett óriási megta-
karítást jelent Németország kül-
kereskedelmi mérlegében, mert
sok külföldi gabona vásárlását
teszi feleslegessé.

A szőlősgazdák figyelmébe. A szőlősgazdák minden évben a rézgálic beszerzése képezi egyik legnagyobb gondját. A Gazdasági Egyesület a szőlősgazdák rézgálic-szükségletének kedvezményes árai és feltételek mellett, közösen való beszerzése céljából öszszejrja Transzilvániában a gazdaközönség szükségletét. Ezuton is felkéri az egyesület az érdekelteket, hogy egész évi rézgálic-szükségletüket öszszeírni és az E. G. E.-hez bejelenteni sziveskedjenek. Bejelentendő az igénylő neve, pontos címe, posta, vasutállomás, vármegye, a beültetett terület és az egész évi rézgálic-szükséglet. A bejelentés az E. G. E. címére, Cluj, Str. Andrei Muresan 10. sz. alá küldendő.

Javitani akarják Románia juhállományát.

Románia mezőgazdaságának fontos kiviteli cikke az ugynevezett perzsa-prém. Ezt a karakul juhok bárányai szolgáltatják. A perzsa-prém külföldre való szállítása évről-évre nagyobb lendülettel folyik. Ezért a kormány elhatározta, hogy a karakul juhok tenyésztésének érdekében Oroszországból és Perzsiából tenyészállatokat fog vásárolni. A külföldi tenyészállatokat jobb tenyésztők között fogják szétosztani, hogy a karakul juhok minősége megjavuljon. A földművelésügyi minisztériumban egyidejűleg azzal a kérdéssel is foglalkoznak, hogy megfelelő tenyész-
tési eljárással növeljék a belföldi juhok testnagyságát és tejhozamát. Ezekkel az intézkedésekkel kapcsolatban ismé-

Káros a mulasztás, de még nem veszélyes,

mert ahol téli permetezés nem történt, ott

Arzola-bordói lében

rügyfakadás után még mindig gátat vet a gyümölcsfák kártevőinek.

Felvilágosítások anyagbeszerzésre a Szerkesztőségben!

telten felhívjuk olvasóink figyelmét annak a cikkünknek a tanításaira, amelyben a jól tejelő juhokról értekezünk.

Követésre méltó példa.

Az angliai Borden nevű községet méltán lehet a boldogság falvának nevezni. A helység arról nevezetes, hogy területén nincsenek káros élősdiek, ugyanint patkány, egér, veréb, káros bogarak és hernyók. A gyönyörű eredmény annak köszönhető, hogy a község lakói ez előtt husz évvel egyesület alakítását határozták el. Az egyesület egyedüli célja az élősdiek ellen való harc volt. Sikeres működésére jellemző, hogy az egyesület elnöke huszezer lej összegű jutalmat tűzött ki annak, aki a község területén patkányt talál.

Iskoláink figyelmébe.

A legújabb közoktatásügyi rendelkezések — amint tudjuk — előírják a fizikai kísérleti eszközök fokozottabb használatát és iskolai műhelyek létesítését úgy a közép-, mint az elemi iskolai oktatásban. Ezeknek beszerzése és a műhelyek felszerelése ma már az iskolák elsőrendű feladatai közé tartoznak. Ezen igényeket kedvező feltételek mellett, szakszerűen és a rendelkezéseknek megfelelő módon elégíti ki Nagy Aladár mérnök electrotechnikai vállalata („Electrolabor“ ing. Nagy Aladár, Cluj, Calea Regele Carol II. No. 18.), akinek az iskolai hatóságok előtt bemutatott és elismert árjegyzékében szerepelnek a legkülönbözőbb fizikai eszközök a mechanika, hőtan, fénytán, mágnesség, elektromosság köréből, valamint az iskolai műhelyek felszereléséhez szükséges szerszámok. Ezekről díjmentesen szolgál árajánlattal. Ilyen és más technikai kérdésben, valamint házilag előállítható fizikai kísérleti eszközök elkészítésében, bármikor, díjtalanul készségesen ad felvilágosításokat iskoláinknak.

Kedvező a külkereskedelmi mérleg.

Románia külkereskedelmi mérlege 1936. évben kedvezően alakult. Külföldről 12 milliárd lej értékű árut hoztak be az országba, külföldre pedig 21 milliárd lej értékű árut szállított Románia. Így Románia multévi külkereskedelmi mérlege 9 milliárd lej felesleggel zárult. Az eredménynek nagy jelentőséget kölcsönöz, hogy ugyanannyi értékű idegen pénz került az országba.

Drágulnak az állatok.

A tavasz mindig megdrágítja az állatarakat. Idén különösen nagy drágaság tapasztalható az állatpiacon. Főképpen a vágómarha és a fejőstehén ára drágult meg. A disznóárak egyelőre nem emelkednek, tekintettel azonban arra, hogy külföldre nagyon sok szalonnát és zsirt szállítanak ki, valószínű, hogy a disznó ára is meg fog drágulni.

Terményárak Brasov-ban.

Buza 435—445, kukorica 250—260. árpa 320—330, zab 310—320 lej mázsánként.

Rétiszéna 130—140, lóhereszéna 170—180, szalma 55—60 lej mázsánként.

Piac árak Carei-ben.

Buza 420—430, rozs 380—400, kukorica 260, árpa 350—360, zab 300, napraforgó 470—480, bükköny 220—230 lej mázsánként.

Piaci árak a Banat-ban.

Buza 400—405, kukorica 250, zab 300, tökmag 600—700, fehér paszuly 450 lej mázsánként.

Terjesszük a „Magyar Nép“-et!

Szőlőtermelők

Cooperativa Viticolă „Diasigana“ Dlosig, Judetul Bihor, darabonként 2 Leles árban ajánlja garantált minőségű különféle fajta

szőlőoltványait.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küld.

IPAROSOK FIGYELMÉBE!

AZ IPAROS

az új területek kis- és középiparosainak országos hetitapja.

Megjelenik minden pénteken 10 nagy oldalon. - Előfizetési ára negyedévi 75 lei. Kérjen mutatóványyszámot a kiadóhivataltól:

Arad, Str. Brailanu 18. Iparos-Oișhon.

Olvassa át figyelemmel az új képes árjegyzékünket,

mert a legtöbb gyümölcsfát és cserjét április hó végéig, azonban díszfákat, rózsákat, földiepret és évelőket még májusban is sikeresen ültethet.

Ambrosi, Fischer és Társai

Aiud, Jud. Alba.

• AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK •

Megkapó vallásiétel.

Egy kórházlátogató egyszer hallotta, amikor a betegek között a lelkipásztor ez igéről prédikált: Az Isten szeretet. Eltávozásakor így szólott az öt kikísérő ápolónőhöz a világi látogató: Mit szól ahhoz, hogy ebben a környezetben hangzott el ez a beszéd arról, hogy az Isten szeretet? Hogy lehet itt erről beszélni? Az ápolónő mély megatottsággal így felelt: — Én nem tudom mit kíván tőlem? Én nem tudok böles magyarázatokat adni Isten titkai felől. Én csak azt tudom, hogy egyszer én is nagyon-nagyon szerencsétlen voltam, betegen, tehetetlenül, elhagyottan feküdtem. Én is hallottam egy prédikációt erről a textusról. Fellázdattam ellene, hamisnak és hazugnak tünt fel előttem. De egyszer megvilágosodott előttem az igazság megértéséhez az igazi ut. Isten nevében eljött hozzám valaki, megvigasztalt és gondjába vett, segített és nem hagyott el engem. Ekkor ragadta meg szívemet a fölismerés, hogy az a tény, hogy emberek, önző, bűnös emberek tüzet kapnak a lelkükbe amely által szeretni tudnak, hősiessen, mindenről lemondva, igazán tudnak szeretni és odaadják életüket szegény, elhagyott emberek szolgálatára, akiktől nem várhatnak semmit, ez a nagy, istenien nagy dolog. Van egy másik ige, mely elvezet az igazság megértéséhez és ez az ige így hangzik: A szeretet Istentől van és aki szeret, Istentől született és ismeri az Istent. Hogy mi szeretni tudunk, hogy valami titkos kéz felgyújtja a szeretet szent tüzet lelkünkben, mely hajt a segítségre, a gyógyításra, ez a nagy dolog. Ki cselekszi ezt? Ime így jutunk el a forrásig, az igazságig: Az Isten szeretet.

Az igazság, melyről az a lelkipásztor is beszélt, nem lehet emberi okoskodásokkal következtetni. A megismerésnek egy útja van: a tapasztalás. Tapasztalom a szeretetnek a tényeit s felragyog előttem a fény, hogy van szeretet a világon. Hősök, próféták indultak el népük megmentésére, az emberiség szolgálatára mindent kockára tevő hősiességgel az önfeláldozás útján. Ki küldte őket? Krisztus életét adta a világ megváltásáért. Miért? Mindenesetre arra van szükség, hogy mi tapasztaljunk valamit a szeretet valóságából s ha tapasztaltunk, akkor megértjük a legnagyobb igazságot, melyet az Ur Jézus Krisztus olyan felséges tisztasággal fejezett ki a hegyi beszédben: „Ha ti gonosz létekre tudtok jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad a ti mennyei Atyátok.“ Nekünk ehhez kell ragaszkodnunk. Így jutunk el az igazsághoz, hogy az Isten megvigasztal, mint férfit, kit anyja vigasztal. Ha Krisztus a mi Megváltónk, akkor Ő írja szívünkbe Isten megtartó, idvezítő kegyelmének vigasztalását, akkor Istennek Krisztusban megtapasztalt szeretete, minél teljesebben meritünk ebből a forrásból, annál inkább arra indít, hogy a szeretetnek szolgáljunk ebben a világban. „Szegényeknek, betegeknek adom hálásan vissza, Uram, azt, amit Te tettél érettem.“

Amilyen mértékben tapasztaljuk és megteljesedik lelkünk a Krisztusban való élet örömeinek és vigasztalásának erejével, olyan mértékben tudjuk vinni ennek az életnek áldását és vigasztalását ki a világba.

Játszának bizalommal
a LOTERIA DE STAT

Colectura Oficiala-nál

Központi székhely: Cluj.
Str. Regina Maria 46. sz.

Mulatiató

TAVASZ.

Már jelzik az érkezését:
Édes zsongás, — tenger kékség —
Harsonások, hírnökök
Pattanó rügyek között...

Már jelentik közeledtét:
Tarka lepkék, vándor fecskék, —
Kengyelfutók, futrinkák:
Elárulják szent titkát...

Minden ágont: kandi kémek,
S kis járőrök üldögélnek:
Gerle bűg, rigó kacag:
Jön a boldog pillanat!

Hegy, völgy, róna, erdő, mező,
A kis csermely: a szökdelő,
Örvendezve hirdetik:
Nemsokára itt lesz, itt!...

Es egyszerre szellő szárnyon!
Megjelenik, mint egy álom, —
A várva-várt, sugaras
Tündérelány: a Tavasz!...

VÁLYI NAGY GÉZA.

Dáliczka könnyei.

Nagy vigalom állott Attila király udvarában, híres Kámaházán. Zengett a sip, fúrulya, mulatott a vitézi nép. Csaba királyfit bucsuztatták. Menyasszonyért ment tizenkét aranyos szekérrel és százig való párducos vitézzel. Menyasszonyért ment, nem is közelebb, nem is messzebb és nem is máshova, mint a Nagy Palóc Herceg udvarába.

Szép két lánya volt a Nagy Palóc Hercegnek: szemük, mint a vadeiklámen, hajuk, mint a jószagú széna, selymes és aranyfényű, derekuk ringó virágos ág. Egytavaszon születtek, egyszerre s egyformák is voltak olyanpíra, hogy még a tulajdon édesanyjuk sem tudta őket megkülönböztetni. Csaba királyfi sem tudta. Hol az egyiknek ölelte meg patyolatoss vállát, hol a másiknak, úgy

hogy a két lány sem tudta, hogy közülük melyikük a menyasszony, melyikükért jön el egyszer a nagy király legkedvesebb fia, hogy melyikük lesz a világverő hunok királynéja.

S egyszer csak — mit is mond a régi hagyás — száztornyú kastélyuk előtt megállott a tizenkét aranyos szekér és százig való párducos vitéz.

Eljött hát Csaba királyfi! Vajjon kit nevez menyasszonyának?

Hát... az egyiket!

Kastélyának kapujáig kijött a királyfi elé a Nagy Palóc Herceg. Kedves vendég volt, szívesen látták. Megvendégelték valamennyi vitézzel együtt.

Azután a szekeresek lerakták a lányváltást: aranyat, ezüstöt és még sok drága szép kincset.

Es egyszer csak, — hogy is mondja a régi hagyás, — a királyfi, bizony csak úgy találomra megölelte, megcsókolta az egyik leányzót és így szólt hozzá:

— Te vagy az én asszonyom. Elviszlek mindörökre. Vár királyi atyám, királyi anyám, várnak vitézeim, várnak a rováslók, táltosok, hogy a Nap áldását kérjék reánk.

A választott lánynak kifényesedett a szeme: az örömtől.

A másiknak is: a bánattól. Nem is tudta kiért fáj jobban a szíve: édes testvérjéért, a királyfiért vagy mindakettőért. Jó testvér volt.

A királyfi pedig megindult választott asszonyával hazafelé. Utána az örömnép, ajándékokkal, örömmel és vigalommal.

A jó testvér is elkísérte boldog testvérét. Feleutján azután elbucsuztak.

A menyasszony sirt, mint a záporosó, Váliczka mosolygott.

Es megindult visszafelé, árván, sebesre dagadt szívvel.

Megállt egy virágbobítás dombon. Visszanézett. Áldólag emelte kezét a boldogok felé.

Imádkozott:

— Földanyám! Virágos legyen télenyáron a tenyered, amelyiken az én testvéremet hordod! Ó, aranyarcu Nap, ó, ezüstarcu Hold, őrizzétek lépteit az én jó testvéremnek! Ó, rontás és gonoszság Szellemei, soha rá ne találjatok az én édes testvéremre. Sem az ő urára! Legyenek boldogok! Sokasodjanak meg ivadékaik mind e széles határokon.

Azután lerogyott.

Szeméből megindult a könnyek patakja és folyt szakadatlan. Teleáradt a domb virágos háta.

S egyszer csak — mit is mond a régi hagyás — a domb két oldalán lecsurrant a könnypatak.

A jobbszeméből jobbfelé. A balszeméből

balfelé. Egyik patak nyugatra, a másik patak keletre.

És folyik még ma is mindakettő.

Váliczka patakának nevezi mindkettőt a nép.

Aki örült, annak neve elveszett. Aki sirt, annak neve megmaradt.

Mindörökké.

Számadó Ernő.

Apróságok • Adomák

Felszállás repülőgéppel a Zeppelinre.

Amerikában sikeres kísérleteket folytattak, amelyek bizonyították, hogy a repülőgépek elmésen szerkesztett horog segítségével repülés közben a léghajóra függeszthetik fel magukat és úgy vehetik fel a szükséges üzemanyagot. A függesztő készülék úgy van szerkesztve, hogy a repülőgép a legsebesebb repülés közben is biztosan fel tud függeszkedni és a motort leállítva függve marad.

Az amerikai tapasztalatból kiindulva a Zeppelin léghajó mérnökei azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy az óriási Zeppelin léghajót is ellátják olyan készülékkel, amely lehetővé teszi a repülőgépek kikötését. Ennek az intézkedésnek óriási gyakorlati jelentősége van. A Zeppelin léghajónak ugyanis közbeeső kisebb állomá-

sokon nem kellene leszállnia és az utasok repülőgépen mégis a léghajóra juthatnának. Ilyen módon a Zeppelin repülési időtartamát nagyon meg lehetne rövidíteni és csökkennének az üzemeltetési költségek is. Az óriási testű léghajónak a leszállása, horgonyozása, majd újból való felszállása ugyanis nagyon sok üzemanyagot emészt fel. Az eljárást már idén tavasszal ki akarják próbálni, amikor a Zeppelin elindul amerikai utjaira.

Különös ítélet.

Egy essexi uriaszony kutyájával nagyon rosszul bánt. Keveset adott a kutyának enni és nem gondozta. A hanyag bánásmód következtében a kutya beteg lett. Az állatvédők egyesület feljelentésére az asszonyt bíróság elé állították. A bíróság egy font (közel ezer lej) pénzbüntetésre ítélte és örök időkre megtiltotta az asszonynak, hogy kutyát tarthasson.

Változó idők...

VII. Eduárd angol király az angolokat alattvalóinak nevezte, V. György alattvalóival szemben a „nép” kifejezést használta. VIII. Eduárd az angol állampolgárokkal szemben az „embertársaim” megszólítást alkalmazta.

A legélénkebb szín.

Élettani vizsgálatok során megállapították, hogy a különböző színek meglátása és észrevétele között más idő telik el. Az ember a meglátás után leggyorsabban a vörös színt veszi észre. Így tehát igaz a közfelfogás, hogy a legélénkebb szín a vörös.

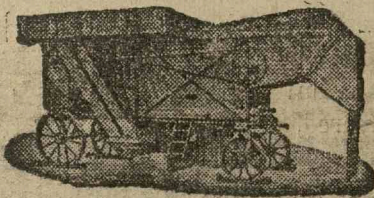
Hány vasuti kocsi férne el az emberiség?

Szám szerint sok százmillió vasuti kocsi férne el az emberiség. Ha azonban kiszámítjuk az összes emberek súlyát és tekintetbe vesszük a vasuti kocsi teherbíróképességét, megállapíthatjuk, hogy az egész emberiséget százhuszezer vasuti kocsi berakva el lehetne szállítani. Természetesen a gyakorlatban ez kivihetetlen, mert össze kellene préselni az emberi testeket.

A legerősebb hangu madár.

Hangmérésekkel megállapították, hogy a legerősebb hangu madár a páva. A páva hangja több kilométer távolságra hallszik.

M.A.V. önbeállós golyóscsapágyas acélkeretű cséplőgépek

legújabb kivitelben M. A. V. szab. beszerelhető herefej-készülékek. „Hanomag Diesel” 33/45 Hp. traktorok, kiserelhető hengerperselyekkel. „MÁVAG” egyetemes kalapácsos malmok. A cséplőgépekhez különféle üzemgépek. Mindenkor a legolcsóbb árakban és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók a romániai kizárólagos vezérképviseletnél:

„Industria-Economia” Kereskedelmi és Ipari Részv.-Társ.-nál,

TIMIȘOARA, Str. I. C. Brătianu 34. — Telefon 914.

Távirat: Industria—Timișoara.

A városokban több a nő,
mint a férfi.

A városokban a férfiak és a nők aránya érdekesen alakul. Több nő lakik városokban, mint férfi. Azt is megállapították, hogy minél nagyobb a város, annál több a nők száma, mint a férfiaké.

A győztes.

A feleség így szól a férjhez:
— Hiába beszélsz, futottak utánam más férfiak is, nemcsak te.

— Sajnos — feleli a férj — én győztem a versenyfutásban!

Tanácsadó

Azon előfizetőink részere, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. — Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadási díj fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. — Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdeklűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Értékesíthető tavaszi virágaink.

Most, hogy oly szépen kitavasodott, tavaszi virágaink sietve nyilni kezdenek. A tavasz első virágai szép kis esokrokba fűzve kereseti forrásul szolgálnak a mi cigányasszonyainknak. De vannak vadvirágaink és igénytelen burjánjaink között olyanok, amelyeket érdemes nagy tömegben összegyűjteni, mert azokat vagonfüvekként szállítják külföldi gyárakba, ahol azokból orvosságot készítenek. Már élénk az érdeklődés bizo-

TÖRZS-RÓZSÁKAT

nagybani vételnél reklámárak mellett szállítunk. Minden más elsőrangú egészséges ültetvény árjegyzék szerint.

Ambrosi, Fischer & Co. RT Aiud, Jud. Alba.

nyos növényeink iránt, amelyeket érdemes nagyobb arányban gyűjteni, mert biztos vevőre találunk.

Ezidén nagy az érdeklődés a csalán levele iránt. A közönséges csipős csalán leveleit érdemes megszáritani (akár a napon is), mert ebből nagy tételek helyezhetők el a világpiacon.

Kelendő ezidén is a tavaszi hérics (Adonis vernalis), amit a népünk tyúkvirágnak vagy sárga rózsának hív. A tavasz legszebb virágainak egyike, amely a mi kopár hegyoldalainknak szép díszét képezi.

Április elején nyílik a kökény. Virágai megszáritva igen értékes gyógyszerül szolgálnak. Ebből most szintén sokat keresnek megvételre.

Május elején nyílik a galagonya. Ennek is gyűjtsük a virágait, mert értékesíthetők.

Élénk ezidén az érdeklődés a Szt. Györgyvirág (Primula officinalis) iránt. Ezidén nemcsak a virágját, kehellyel vagy anélkül, de még inkább a gyökerét keresik megvételre.

Májusban jelenik meg a piacon a martilapu, ez a kedvelt zöld főzelék növényünk. Ezt is érdemes nagyban összegyűjteni, mert ebből nagy tömegeket szándékszunk külföldre szállítani.

Mindezeket a tavaszi növényeket korlátlan mennyiségben veszi meg napi áron a „Cooperativa Adonis” nevű szövetkezet Clujon, a gazdasági akadémián.

A nyár folyamán nyíló virágokról külön lesz még szó.

Dr. Péter Béla.

Érdeklődő. A Gazdatudományban levő képlet a hordó köbtartalmanak kiszámítására vonatkozólag csak annyiban hibás, hogy nyomás közben a tört vo-

nal alatt és az r mellett levő szám levésödött, illetőleg eltörlődött. Ezért nem nyomult helyesen. Kérjük, írjon a törtronal alá egy 3-as számot és a képlet teljesen megfelelő lesz. Mint-hogy leveléből kitűnik, hogy nem teljesen világos Ön előtt a képlet jelentősége, a következőkben részletezzük. A hordó köbtartalmát a következő módon számítjuk ki. A hordó magasságát megszorozzuk 3.14-el, az úgynevezett Ludolf-féle számmal. Az így nyert szorzattal kell megszorozni azt a számot, amit a következő módon nyerünk. A hordó nagy átmérőjének (a dugólyuknál mérve) második hatványát összeadjuk a fenék fel-átmérőjének második hatványával, a számot elosztjuk 3-mal, az így nyert eredményt megszorozzuk az előbb nyert számmal. Az algebrai képlet helyesen tehát a következő:

$$3.14 \times h \times \frac{2r_2^2 + r_1^2}{3}$$

Ebben a képletben r₂ a hordónak legszélesebb részén levő kör sugara és r₁ a fenék vagy tetőlap sugara, h pedig a hordó hosszúsága.

N. I. A fa felületét éghetlenné lehet tenni a következő keverékkel. Két rész apróra tört üveget vegyítsen össze porrá tört porcellánnal. Ehhez tegyen 2 rész azbeszt port és egy rész finom porrá tört, égetett meszet. A keveréket vízzel vegyítse össze. Ezután a fát mázolja be a fentt szerrel és miután jól megszáradt, a mázolás ismételtje meg. A bemázolt fán nem fog a tűz.

L. I. A lóherét vesse árpával, vagy zabbal. Így a területet jobban kihasználja, mert első évben is hasznot hajt. Amennyiben viszonyai megengedik, árpával

vesse a lóherét. Először vesse el rendes sortávolságra és mélységre az árpát, erre keresztbe vesse el a lóherét, úgy, hogy a magvak ne kerüljenek nagyon mélyre. Az árpa védőnövényvel vetett lóherés előnyös helyzetben van a zabbal vetett lóheréssel szemben. Az árpa ugyanis nem fejlődik olyan erőteljesen, mint a zab és hamarabb lekerül a tábláról. Így a lóhere nyáron át jól fejlődhetik és kiadós tarlókaszá- lást szolgáltathat.

K. O. A sovány tejet savanyu- an is lehet ékezésre használni. A savanyu, sovány tej kellemes aludttej izű, igaz, hogy tápláló ereje nem olyan nagy, mint a zsíros tejé. Vigyázni kell, hogy a sovány tej megsavanyodjék tel- jesen. A félig megsavanyodott sovány tej ugyanis könnyen okozhat emésztési zavarokat.

Sz. M. A községi pótadó kive- tését minden évben a községi képviselőtestület eszközli az ér- vényben levő „Lege asupra Fi- nanțelor Locale“ törvény intéz- kedéseinek a figyelembe vételével. Ez a törvény egy bizonyos maximumot állapít meg a köz- ségi pótadók nagyságára vonat- kozóan, alapul véve az állami adókat. Amennyiben a kivetett pótadó meghaladja a törvényes maximumot, a sérelmes intézke- dés ellen joguk van az illetékes közigazgatási bírósághoz feleb- bezéssel élni, ahol is a községi pótadó kivetést a felebbezésben felhozott indokok alapján nyil- vános tárgyaláson elbírálják és a törvénytelen intézkedéseket ítéletileg módosítják.

Szerkesztői üzenetek

Az alább felsoroltaknak köszö- netet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

R. D. Betea. E. B. Satul-Nou. B. I. Suseni. D. F. Pusalaca. Sz. L. Misca. M. I. Saniob. B. A. Ciocai.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Azon előfizetőink részére, akik na- gyobb hátralékban vannak, a to- vábbi lapküldést megszüntettük. Ha azonban a hátralékokat ki- egyenlítik, vagy pedig egy na- gyobb összeget fizetnek arra, ér- tesítésük és a pénz beküldése után ismét megindítjuk címükre lapunkat. Azon hátralékosokat pedig, akiknek a lapküldést még nem szüntettük meg, ismétellen figyelmeztetjük, hogy gondos- kodjanak a hátralék beküldésé- ről, mert hosszabb időre szóló hitelt vagy háladékokat nem adha- tunk. A postautóványon felszó- litott hátralékosokat kérjük, hogy az utóvány felhasználásá- val küldjék be nemcsak az elmúlt időről a hátralékokat, hanem a j. évi előfizetési díjat is.

Arad-megyei előfizetők. A Ma- gyar Párt Bucuresti-i irodájá- nak címe: Partidul Maghiar Bu- curesti, Calea Victoriei 63-65, Casa Mică.

Lapunk egyik múlt évi számá- ban ismertetett szövésszék ügyé- ben forduljanak a következő címhez: Szathmári Samu, Acă- țari, jud. Murăș, vagy írhatnak Pálffy Károly ref. lelkésznek ugyanoda, aki Szathmári helyett a levelezéseket szokta intézni.

T. F. Tamasda. A Special zseb- naptárt még jan. 4-én elküldtük címére s miután azt nem kapta meg, kérjük küldjön be ajánlási díjra 10 lej s az esetben 2-szor is elküldjük, illetve elküldetjük.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: T. A. Varșag 150 (r. 1936-ra), P. A. Alungeni 150, Ö. S. Cotus 85 (1936-ra), Cs. S. h. Her- culian 305 (r. 1937 július 1-ig), Luduș-ról: F. S. 150, H. J. 150, S. J. 150 és S. K. 150. B. N. M. Raosul de sus 150, Cs. J. Casi- nul-Nou 155, S. V. Baint 150, K. J. Haghigh 150, G.-kör Crasna 150, K. M. Frumoasa 155, D. I. Sie 50, Sch. M. Zalău 150, Cs. J. Câmpulung la Tisa 150, N. J. Ceica 215, Sz. J. Pancisoara 150, P. K. Viisoara 300, K. F. Var- gata 300, M. A. Vlahița 85, özv. K. L.-né Dejan 150, B. L. Ribița 220 (kérése szerint elintézve), özv. B. K.-né Vințul de jos 155, B. J. Lunca de sus 155, L. J. Ra- cul 155, D. A. Crizbav 150, Sz. A. Ciceu 143, F. A. Războieni 150 lej.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betű- vel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Használt aratógépet veszek. Bakcsy László Ribița, p. u. Baia de Criș, jud. Hunedoara.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Megjelent a GAZDATUDOMÁNY második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetőink számára 65 lei és 15 lei portó, összesen 80 lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalja magában a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

A Boldu-i tüzvész után.

Sűrűn röpdes a vöröskakas.

Az idei száraz tavaszi szelek sok tüzvészt okoztak az ország minden részében. Elsősorban pedig a könnyen gyúladó falusi épületek estek a tűz martalékául. De a tüzvész különben is főként a falusi gazdáknak tesz nagy károkat. Sajnos, ugyanis, hogy a falusi ember nem fordít kellő gondot a tűzbiztosításra. A szászok ebben is kivételek: ott külön minden gazda megkötíti biztosításait a szász intézethél. Nekünk magyaroknak is van biztosító intézetünk: a *Minerva*, amelyet lapunkban is gyakran ismertetünk. Aki belátja a biztosítás szükséges és üdvös voltát, bizalommal fordulhat a *Minervá*-hoz. Képünk egy regáti községnek, Boldu-nak tüzvész után maradt szomorú képét mutatja.

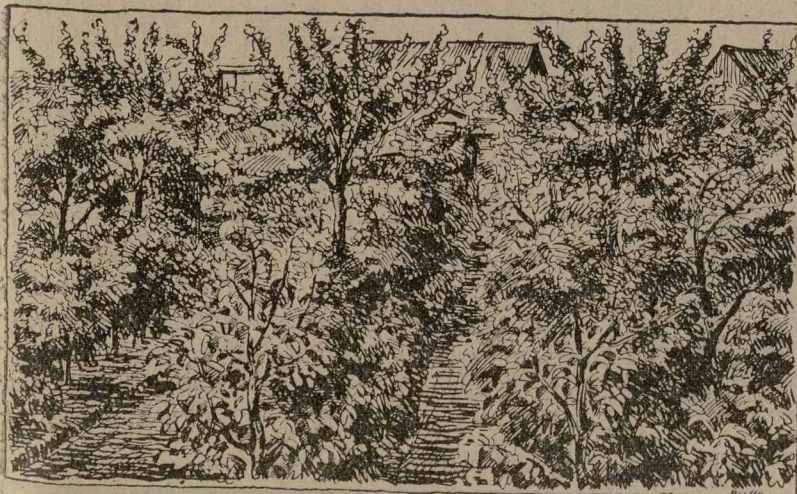
Tanuld meg!

A gyümölcsös nem erdő!

A gyümölcsösben a metszőollónak, fűrésznek és fejszének állandóan van munkája. Képünkön fiatalon telepített gyümölcsöst mutatunk be. A gyümölcsös 12-ik számunkban kifejtett elvek szerint van te-

A karikával jelzett fákat ki kell vágni a gyümölcsösből.

Ha a fákat nem kezeljük, a gyümölcsösből erdő lesz.

lepítve. Különböző termető fák vannak a gyümölcsösben. A képen karikával jelzett fákat néhány év múlva ki kell vágni, különben a gyümölcsös tulságosan sűrűvé válik. Második képünk mutatja, hogy a gyümölcsösből 6-8 év alatt sűrű erdő lesz, ha a koronák és a fák ritkítását nem végezzük rendszeren. A sűrű gyümölcsös nem hoz termést és nincs értékel!

Biztosítsatok a „MINERVA” biztosítóintézetnél!

Kútágasra szállott a sas.

Engem komán ne csalogass.

Ha pediglen ehhez értesz:

Csalogass a „Magyar Nép”-hez.

Ne feledkezzünk el a mogyoró-ültetésről!

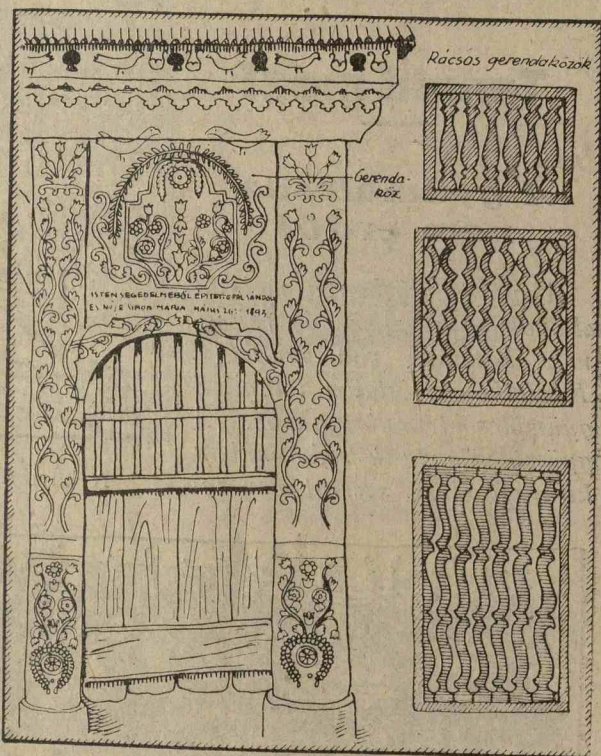
Evek óta minden tavasszal foglalkozunk a mogyoró termelésének kérdésével. Ez alkalommal röviden felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy ne feledkezzenek meg a tavaszi ültetések idején a mogyoróról sem. A mogyoró megtelepíthető a legterméketlenebb oldalakon is és kitűnően felhasználható szakadások, vizmosások befásítására. Ültetésre csak nemes fajtákat használjunk, amelyeket minden fajskolából be lehet szerezni. Egy-két tő nemes mogyoró beszerzése biztosítja a további szaporítást. Bujtással könnyen lehet újabb töveket gyökereztetni. Termelésre a következő fajtákat ajánljuk: Cosford csodája, Mehl-féle mogyoró, Hallei óriás, Landsbergi, Webb-féle mogyoró.

— Ugy hallom, hogy gazduram keres egy vályogvetőt.

— Tévedsz móré! Én kettőt keresek. Egy ujat és a régit, aki megszökött a zsebórámmal.

A magyar díszítés alapformái.

Szépen díszített székely kis kapu részletét mutatjuk be a gerenda közben dús díszítéssel és a készítettők nevével. Igen gyakori a gerenda közömben kifürészelt deszkarács, 3 ilyen ügyes rácsot mutatunk be, melyek a világosságnak s a sötétnek izléses elosztását tüntetik fel.

Olvassátok a Magyar Nép könyveit.

Kiadja a „Magyar Nép” kiadóbizottsága, Minerva Rt. Cluj. Str. Baron L. Pop 5. 26616